

IZ RIBARSKE PRAKSE

Sastanak Sekcije šaranskog ribnjačarstva

Godišnji sastanak proizvođača, trgovaca i stručnih radnika šaranske ribe ili ribe nizinskih voda održan je 26. maja 1972. godine. Domaćin sastanka bilo je Ribnjačarstvo »Lipovljani«. U ambijentu šumarskih kućica, okruženih hrastovom šumom, kraj sela Opeke nedaleko mesta Lipovljana, po sunčanom i toplom vremenu okupilo se brojno članstvo sekcije i interesenti za teme, koje su bile na raspravi. Veliki broj prisutnih iznenadio je domaćina (i ne samo njega) pa je mala sala jedva mogla da primi sve, tek posle izbacivanja stolova. Ipak to nije umanjilo interes prisutnih da pažljivo saslušaju izlaganje tema i da na kraju aktivno učestvuju u diskusiji. Nešto pre deset časova Mr inž. Davor Pleić, predsednik sekcije, otvorio je sastanak, pozdravio prisutne, posebno goste iz susedne Mađarske i pozvao ih da minutom šutnje odaju pomen preminulim ribnjačarima, prof. Bralić Vlatku i Josipu Antonu. Zatim je predložen i prihvaćen ovaj redosled sastanka i izlaganja tema:

- Ribnjačarstvo »Lipovljani« u izgradnji i proizvodnji,
- Uzgoj mlađa domaćeg soma,
- Uzgoj mlađa biljojednih riba,
- Mađarska iskustva u proizvodnji mlađa dodatnih vrsta riba u ribnjačarskoj proizvodnji,

— Informacija o sastanku evropske komisije za slatkovodno ribarstvo pri FAO u Amsterdamu.

Upravitelj šumarije Lipovljani, u čijem je sastavu i Ribnjačarstvo, u svojstvu domaćina prigodnim pozdravom i dobrodošlicom pozdravio je prisutne. U kraćem izlaganju izneo je historijat nastajanja Ribnjaka, najpre preko dogovora, lokacije, projekta i izgradnje, a potom početak i uhadavanje proizvodnje, do uspona među solidne i pouzdane proizvođače i snabdevače tržišta ribom. U posebnom prikazu opširnije se govori o radu i uspesima tog, po vremenu poslovanja, mladog ribarskog preduzeća.

O radu na uzgoju mlađa soma izvestio je Turk ing. Mirko iz Instituta za slatkovodno ribarstvo u Zagrebu. Preporuke iz izlaganja su:

— Matice soma držati odvojeno od ostale ribe u manjim kazetama ribnjaka.

— Hraniti matice dodavanjem sitne ribe u dva maha, i to kod smeštaja posle izlova ribnjaka i pred zimu u količini 2—3 puta od ukupne težine matica.

— Po spolovima razdvojiti matice na bazi krvne slike, jer se postiže 90% tačnosti.

— Dubina vode u kaseti gde su matice smeštene treba biti 2 m i da je kazeta zatravljena sa slabijim

prodorom dnevnog osvetljenja. Dakle povoljniji je tamniji ambijent, kojeg čini izraslo vodeno bilje.

— Mlađ samo uzgajati u kazeti bez najmanje rupe i otcianja vode jer mlađ noću prolazi kroz rupu za otcianje vode promera 10 mm.

— U ribnjaku na većoj površini nasad mlađa soma vršiti sa šaranom u količini 500—600 kom/ha šarana, a nikako iznad 1.000 kom/ha da znatno brojniji šarani masovno ne planktoniraju somiće. Nasad ostalih vrsta grabljivice ribe ne dodavati.

Đisalov ing. Nikola iz Zavoda za ribarstvo Ribarskog gazdinstva Beograd, izvestio je o uzgoju mlađa biljojednih riba. Ogljed je vršen u kasetama Ribnjaka »Živača«, »Mika Alas« i Kladovu. Bazeni su površine 200—2.000 m² u zimovnjacima i mrestilištu. Nasađene su ličinke stare 4 dana u količini 50—80—1000 kom/ha. Pre anpusta vode gnojeno je zrelim stajnjakom i krečeno sa 1.000—2.000 kg/ha. Umetno gnojivo dodavano je u količini 135—400—160 kg/ha u roku od 5—30 dana po napustu vode. Hranidba ličinki vršena je u starost 9—15 dana sa zooplanktonom uzgojenim u bazenima, lerunom minor itrisulka i dodatnom hranom soje u mlečnoj emulziji i smesi sa pšeničnim i kukuruznim brašnom u količini 0,6—1,94—9,36 gr/kam. Za poboljšanje životnih uslova sredine uništavan je korov i žabe.

Izlovljeno je 67—47—18 komada po m² ili prosečno 46,62%. Veličina pri izlovu je 4—5—6 cm dužine. Gubici su bili 45,95—6,25—7,75 komada ili 53,38% prosečno. Posle 30 dana uzgoja u opisanim uslovima dalji uzgoj je vršen zajedno sa šaranskom mlađi i uspeh je 100% od nasađenog broja komada.

U koreferatu po ovoj temi prof. Sibila Marko iz Instituta za slatkovodno ribarstvo u Zagrebu, iznela je iskustva sa pokusima na Ribnjačarstvu »Grudnjak«.

Na sastanku evropske komisije za slatkovodno ribarstvo pri FAO u Amsterdamu bila su naša dva predstavnika dr Nikola Fijan i Kiro Apostolski. Komisiju sačinjavaju evropske zemlje i Izrael. Ima save-todavni karakter i radi od 1960. godine. Sastanke održava svake druge godine u plenarnim sednicama i tri potkomisije za zagađene vode, bolesti riba i ishranu riba. Na poslednjem sastanku, sedmom po redu, razmatrani su izvještaji članica o radu podkomisija i izdavanju međunarodnog rečnika naziva riba. Komisija je izdala ediciju o organizaciji, ekonomici i rekreaciji sportskog ribolova. Izvestitelj Kiro Apostolski obavestio je uz izneto o interesantnim izdanjima i referentima sa područja slatkovodnog ribarstva. Prevod pomenute literature ili objava izvoda iz iste u našem časopisu upotpunila bi našu ribarsku literaturu i omogućila stručnjacima u praksi šire praćenje dostignuća ribarske problematike u svetu. Stiče se utisak da je izbor predstavnika u pomenutu komisiju kao i njihov rad izvan uticaja Udruženja. Zato pomenuti izveštaj treba da bude podstrek većeg interesa Udruženja i predstavnika u komisiji za slatkovodno ribarstvo pri FAO za međunsobnu surad-

nju i koordinaciju u interesu celishodnijeg predstavljanja slatkovodnog ribarstva Jugoslavije u pomenutoj komisiji i svrsishodnijeg obaveštavanja i korišćenja rezultata za pouku i iskustvo ribarskim stručnim kadrovima u praksi.

Sa velikim interesom očekivano, strpljivo je dočekano i praćeno, izlaganje stručnjaka iz susedne Mađarske Ištvara Tölga i Antala Andalfi. Ti referati dati su na prevođenje, pa će u jednom od narednih brojeva »Ribarstva Jugoslavije« biti objavljeni.

Zaključci iz ovih izlaganja bili bi sledeći:

1. — Biljojedne ribe žive u tekućoj vodi i traže prvih dana puno O₂. Kasnije je potreba O₂ jednaka potrebi šarana i zimi je manja. Zato ličinke staviti u ribnjak sa dobrom opskrbom i izmenom vode.

2. — Kazete ribnjaka se napuste 18—72 sata pre stavljanja ličinki.

3. — Ličinke su nežne i lak plen grabežljivaca. Ribnjak isušiti dezinficirati i nagnojiti na suho. Zatim gnojiti sa NP gnojivima svaki drugi dan po malo.

4. — Kazete ribnjaka treba da imaju sistem hermetičkog zatvaranja ispusta i napusta. Kad voda kaplje kroz šuber ličinke beže.

5. — Dubina vode u početku treba biti 80—100 cm. Posle dve nedelje vodostaj podići 1,5—2,0 m.

6. — Kazete ribnjaka moraju biti u mirnom kraju i blizu sedišta gospodarstva radi češće kontrole.

7. — Preživljavanje ličinki je velik zadatak proizvođača i zato je potrebna kontrola bar 10 puta dnevno.

8. — Kontrola brojenja i procena uginuća u svakoj kazeti ribnjaka gde su ličinke vrši se tako, da se mrežicom izvadi 1.000 komada i žive u mrežici potopljenoj u vodu mesec dana. Brojanje se vrši svakih 5—6 dana i ako su u dobroj sredini zaključuje se kako su ostale u ribnjaku preživjele.

9. — Uzgoj mladunaca se vrši u većim kasetama ribnjaka. Kazete su veličine 100—1.000 m². Na sredini imaju kanalić, u koji se laganim ispuštanjem vode skupljaju ličinke radi lakšeg ulova. Procena broja ličinki kod izlovljavanja vrši se tako, da se u rešetkastoj cediljki prebroje i na osnovu broja u cediljki vrši dalja procena. U vreću za isporuku kupcu treba izbrojiti 10% više ličinki nego što il stvarno treba radi sigurnosti kupca-proizvođača i njegovog poverenja.

10. — Ličinke stare 4—5 dana nasađuju se u prazne ribnjake ili sa mlađi šarana. U trajanju 4—5 nedelja preduzgoja ličinki ne mešati vrste ličinki, jer su konkurenti u hrani.

U diskusiji na pitanja objašnjenja detalja izlaganja rečeno je da postoji problem ishrane ličinki. Od potrebnih hraniva: soje, lupine, pšenice, kukuruza i ribljeg brašna uvek nešto nedostaje. Zato imaju 5 recepata iste kvalitete hranivosti, tako da tom kombinacijom obezbeđuju valjanu ishranu, jer uvek nekih hraniva ima, ako i nema baš svih u isto vreme. Hranidba ličinki se vrši najmanje 5—6 puta dnevno. Hrana je retka u mlečnom stanju.

Bunjevac Ilija